

Adresa: **Ul. Hamdije Čemerlića 39a**
71000 Sarajevo
<http://www.voda.ba>

tel. +387 33 726 400
fax. +387 33 726 423
e – mail: info@voda.ba

Broj: **UP-1/21-3-40-277-5/23**
Datum: **06.10.2023.godine**

„Agencija za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo rješavajući po zahtjevu pravnog lica, „UNIS GINEX“ d.d. Goražde, za donošenje ješenja o vodnoj dozvoli, tokom trajanja probnog rada pogona, za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda iz objekta „606-A“-postrojenja za tretman tehnoloških otpadnih voda, izgrađenog na lokalitetu Pogona za izradu i preradu eksploziva i hemikalija „UNIS-GINEX“ d.d. Goražde, grad Goražde, u ulici Višegradska bb, na osnovu člana 109. stav (1) tačka 2. Zakona o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/06), i člana 200 stav (1) Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/98, 48/99 i 61/22), donosi:

RJEŠENJE **o vodnoj dozvoli**

1. Pravnom licu, „UNIS GINEX“ d.d. Goražde, daje se vodna dozvola, za potrebe provođenja probnog rada, za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda iz objekta „606-A“-postrojenja za tretman tehnoloških otpadnih voda, izgrađenog na lokalitetu Pogona za izradu i preradu eksploziva i hemikalija „UNIS-GINEX“ d.d. Goražde, grad Goražde, u ulici Višegradska bb, na zemljištu označenom kao k.č. broj: 7/1 K.O. Goražde.
2. Ova vodna dozvola ne oslobađa podnosioca zahtjeva obaveze pribavljanja saglasnosti i dozvola, od strane drugih nadležnih organa, a sve u skladu sa važećim zakonskim propisima, odlukama i dr.
3. Vodna dozvola se daje na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog pregledom dostavljene dokumentacije, izvršenim uviđajem na objektu pod slijedećim uslovima:
 - 3.1. Da pravno lice, „UNIS GINEX“ d.d. Goražde, obezbijedi da se sistem za prikupljanje, prečišćavanje i ispuštanje otpadnih voda nastalih u toku trajanja probnog rada postrojenja za tretman tehnoloških otpadnih voda „606-A“, održava u funkcionalnom stanju i koristi u skladu sa namjenom i uslovima iz ove vodne dozvole.
 - 3.2. Da se redovno vrši mjerenje i evidencija količina otpadnih voda koje dolaze na postrojenje, kao i količina prečišćenih voda koje se ispuštaju u recipijent.
 - 3.3. Da se u toku probnog rada izvrši implementacija tehnologije sa eksperimentalnim dokazivanjem i laboratorijskim analizama rezultata tretiranih otpadnih voda na način da se u realnim uvjetima postignu i održavaju parametri kvaliteta efluenta postignuti u toku ispitivanja u laboratorijskim uvjetima.
 - 3.5. Da se u toku važenja ovog rješenja pokrene i izvrši tehnički prijem objekat „606-A“ postrojenja za tretman tehnoloških otpadnih voda.
 - 3.6. U toku važenja ovog Rješenja, korisnik predmetnih objekata je obavezan poduzeti sve potrebne mjere kako bi kvalitet tehnoloških otpadnih voda nakon tretmana, a prije ispuštanja u recipijent, zadovoljio granične vrijednosti emisije definisane u tabeli u prilogu 1. kolona 3. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/20 i 96/20).

- 3.7. Korisnik objekta je dužan, putem laboratorije ovlaštene od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, nakon završenih aktivnosti koje zahtijeva probni rad na postrojenja za tretman tehnoloških otpadnih voda „606-A“ izvrši ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, uzimanjem uzorka efluenta iz okna za monitoring u skladu sa članom 19. stav (4) Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne. Učestalost i način ispitivanja vršiti u skladu sa članom 20. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Rezultate analiza dostaviti ovoj Agenciji. Obavezno vršiti ispitivanja specifičnih parametara u skladu sa predmetnom industrijom (hlorida, sulfata, nitrata, barija, žive, cijanide, hrom, olovo, željezo). Izvještaje o ispitivanju i ocjeni kvaliteta otpadnih voda može uraditi isključivo laboratorija ovlaštena od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva po osnovu člana 64. stav (3) Zakona o vodama i Pravilnika o uslovima koje moraju ispunjavati referentne odnosno ovlaštene laboratorije za ispitivanje voda, sadržaj i način davanja ovlasti («Službene novine Federacije BiH», broj 14/10, 14/13, 26/14, 23/17 i 41/20)
- 3.8. Da se obezbijedi kontinuiran rad i nadzor stručnog osoblja u toku probnog rada utvrdi protokol provođenja probnog rada i evidentiraju sve aktivnosti i dobiveni rezultati.
- 3.9. Da se tokom probnog pogona svi mjerni uređaji i dozatori stave u funkciju i izvrši njihovo kalibriranje i tariranje i održavanje u ispravnom stanju
- 3.10. Skladištenje hemikalija potrebnih za rad postrojenja vršiti u za tu svrhu izvedenim objektima u skladu sa propisima iz oblasti zaštite okoliša.
- 3.11. Da se vrši redovna kontrola uskladištenih hemikalija i provode sve aktivnosti u cilju sprječavanja zagađenja površinskih i podzemnih voda uskladištenim materijama.
- 3.12. Da se u toku probnog perioda rada izvrši obuka posade koja će nakon toga upravljati postrojenjem, te da se pripreme i na lokalnom jeziku odštampaju sva potrebna uputstva za rukovanje i postupanje u situacijama koje se ne mogu smatrati redovnim pogonom.
- 3.13. Da se redovno vrši kontrola efikasnosti prečišćavanja otpadnih voda i kvaliteta efluenta u internoj laboratoriji s ciljem obezbjeđenja optimalnog funkcionisanja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda o čemu treba voditi urednu evidenciju prema propisanoj proceduri.
- 3.14. Da se, u skladu sa propisima iz oblasti zaštite okoliša, vrši bezbjedno skladištenje i postupanje sa opasnim materijama i otpadom nastalim na predmetnom lokalitetu (adekvatnim mjerama onemogućiti bilo kakvo isticanje i rasipanje opasnih i štetnih materija na tlo i u vode).
- 3.15. Sadržaj (mulj) iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i ostali otpad koji nastaje na predmetnoj lokaciji ne smije se odlagati na česticu «vodno dobro», odnosno u vodotoke i na njegove obale.
- 3.16. Da se nastali otpad na predmetnoj lokaciji prikuplja i privremeno odlaže u skladu sa važećim propisima o postupanju sa otpadom, a za zbrinjavanje istog potpiše ugovor sa ovlaštenom firmom za tu vrstu djelatnosti.
- 3.17. Osigurati priručna sredstva za brzu intervenciju u slučaju nekontrolisanog istjecanja opasnih supstanci, kako bi se spriječilo moguće onečišćenje voda i tla (piljevina, prikladni apsorbenzi, odgovarajuće posude, uređaji za pretakanje i sl.).
- 3.18. Da se redovno vrši evidencija o količinama prikupljenog opasnog i neopasnog otpada i evidencija o zbrinjavanju istog.
4. U slučaju izvanrednih situacija, havarijskih onečišćenja i drugih sličnih okolnosti, čime bi bio ugrožen kvalitet podzemnih i površinskih voda, korisnik objekta obavezan je izvjestiti nadležne organe i izvršiti izvanredna postupanja po nalogu nadležnih organa, te o vlastitom trošku uzroke štete otkloniti, a nastale štete nadoknaditi.
5. Ukoliko usljed štetnog djelovanja voda nastalog zbog neizgrađenosti ili nedovoljne osposobljenosti (zaštitnih) vodnih objekata dođe do nastanka štete na objektima predmetnog objekta sa pratećim sadržajima obuhvaćenim ovom vodom dozvolom, korisnik zaštitnih vodnih objekata nije odgovoran za nastale štete.
6. Prava stečena po ovoj dozvoli ne mogu se prenositi na treća lica, a ista prestaju u skladu sa odredbama Zakona o vodama.

7. Ova vodna dozvola, shodno članu 117. stav (1) Zakona o vodama se daje sa rokom važenja od 1 (mjesec) dana.
8. Ova vodna dozvola može se izmjeniti ukoliko za to nastupe razlozi utvrđeni u članu 130. stav (1) tačka 1., 2., 3. ili 4. Zakona o vodama, a zainteresirane stranke podnesu argumentiran zahtjev.

Obrazloženje

Pravno lice „UNIS GINEX“ d.d. Goražde, zahtjevom bez broja od 06.07.2023. godine, obratilo se ovoj Agenciji za donošenje rješenja o vodnoj dozvoli za probni rad, za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda iz objekta „606-A“-postrojenja za tretman tehnoloških otpadnih voda, izgrađenog na lokalitetu Pogona za izradu i preradu eksploziva i hemikalija „UNIS-GINEX“ d.d. Goražde, općina Goražde, u ulici Višegradska bb, na zemljištu označenom kao k.č. broj: 7/1 K.O. Goražde,

U provedenom postupku dostavljena je i pregledana sljedeća dokumentacija:

- Rješenje o izmjenama podataka u sudskom registru broj: 045-0-Reg -19-000062 od 11.02.2020 godine izdat od strane Općinski sud u Goraždu-ovjerena kopija,
- Rješenje o vodnoj saglasnosti broj: UP-1/21-2-40-441-2/21 od 29.09.2021. godine, izdato od strane „Agencije za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo-kopija,
- Rješenje o odobrenju za građenje broj: UP-I:09-19-31/21 od 28.01.2022 godine izdato od strane Ministarstva za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline Bosansko-podrinjskog kantona, Goražde-kopija,
- Kopija ugovora o isporuci tehnološke opreme postrojenja za tretman tehnoloških otpadnih voda zaključen sa „NOBILIS“ d.o.o. Sarajevo dana 22.07.2022 godine,
- Opšti akt o održavanju, korištenju i osmatranju vodnog objekta „606-A“ broj 17787-1/23 od 26.06.2023 godine,
- Kopija ugovora o isporuci vakum kristalizer sa toplotnom pumpom saita CV50- za „606-A“ zaključen sa „NOBILIS“ d.o.o. Sarajevo dana 23.01.2023. godine,
- Računi broj: 271/23 od 16.03 2023 i 338/23 17.05.2023. godine za isporučenu opremu od strane „NOBILIS“ d.o.o. Sarajevo,
- Informacija o statusu opreme za objekat „606-A“ broj akta 24887/23 od 14.09.2023 godine.

B. Tehnička dokumentacija

- Glavni projekat postrojenja za tretman otpadnih voda u objektu „606-A“ investitora „UNIS-GINEX“ d.d. Goražde urađeno od strane „ES Hydrotechnics“ d.o.o. Sarajevo, juni 2021 godine, knjiga 1 (tehnološki i hidromašinski dio).
- Glavni projekat postrojenja za tretman otpadnih voda u objektu „606-A“ investitora „UNIS-GINEX“ d.d. Goražde urađeno od strane „ES Hydrotechnics“ d.o.o. Sarajevo, juni 2021 godine, knjiga 2 (arhitektonsko-građevinski dio).
- Glavni projekat postrojenja za tretman otpadnih voda u objektu „606-A“ investitora „UNIS-GINEX“ d.d. Goražde urađeno od strane „ES Hydrotechnics“ d.o.o. Sarajevo, juni 2021 godine, knjiga 3 (konstruktivni dio).
- Glavni projekat postrojenja za tretman otpadnih voda u objektu „606-A“ investitora „UNIS-GINEX“ d.d. Goražde urađeno od strane „ES Hydrotechnics“ d.o.o. Sarajevo, juni 2021 godine, knjiga 4 (elektro instalacije).
- Konačni izvještaj o izvršenoj reviziji Glavnog projekta od strane „Zavod za vodoprivredu“ d.d. Sarajevo, juli 2021 godine.

Nakon izvršenog uvida u dostavljeni zahtjev i priloženu dokumentaciju utvrđeno je da su uz zahtjev dostavljeni potrebni prilozi, te je ovaj organ u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku pokrenuo postupak u ovoj upravnoj stvari i u skladu sa članom 12. stav (5) i (6) Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata («Službene novine Federacije BiH», br. 31/15, 55/19, 41/20 i 63/22), izvršen je obilazak predmetne lokacije i tom prilikom sačinjen zapisnik o uvidaju broj: UP-1/21-3-40-277-2/23 od 02.10.2023. godine.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju i izvršenim uviđajem na licu mjesta može se konstatovati sljedeće:

Objekat „606-A“-postrojenja za tretman tehnoloških otpadnih voda od proizvodnje iz objekta „606“ je izgrađen na lokalitetu Pogona za izradu i preradu eksplozivna i hemikalija „UNIS-GINEX“ d.d. Goražde u krugu industrijske zone „Pobjeda“, općina Goražde.

Prilikom uviđaja utvrđeno je da je tehnološka oprema predviđena za tretman tehnoloških otpadnih voda u objektu „606-A“ je isporučena i montirana i da su stvoreni uslovi za probni rad postrojenja.

Objekat 606-A je prizemni, trajnog karaktera. U istom je smještena kompletna oprema za provođenje cjelokupnog tehnološkog postupka tretmana tehnoloških otpadnih voda objekta „606“: prihvatni bazeni otpadnih voda, pumpe, posude za precipitaciju, mješalica, tehnološki cjevovodi, jonoizmjenjivačke kolone, međuspremnika za prerađenu otpadnu vodu do određenog nivoa obrade, opreme za evaporaciju, opreme za pripremu i doziranje hemikalija.

Unutar objekta nalazi se i prostorija za skladištenje hemikalija. U sklopu objekta predviđena je i natkrivena površina za privremeno deponovanje dehidriranog mulja.

Analizirajući efekte i postupke tretmana pomiješanih, homogeniziranih tehnoloških otpadnih voda a čiji rezultati analize nisu dali očekivane rezultate odlučeno je da se vrši odvojeni tretman tehnoloških otpadnih voda u objektu „606-A“ koje nastaju u objektu „606“. Obzirom na sastav tehnoloških otpadnih voda te na predviđeni tehnološki postupak prečišćavanja istih otpadne vode se mogu podijeliti u 2 grupe i to „olovne“ i „barijumske“ otpadne vode. Otpadne vode jedne grupe se objedinjuju i egalizuju.

Tehnološki tretman otpadnih voda od proizvodnje u objektu 606 (povišen sadržaj olova, nitrata i barijuma) je koncipiran na način da se otpadne vode tretiraju u zavisnosti od zagađenja na sljedeći način:

Linija vode: Voda koja nastaje u objektu 606 gravitaciono dotiče u bazene (otpadna voda za svaki proizvod u zaseban bazen) koji je pozicioniran ispred objekta 606 A.

Otpadne vode se zatim egaliziraju (miješaju) u jedan zajednički bazen za olovne vode, isti postupak je i za vode od barijuma, odakle se pumpama prebacuje u precipitacione posude (za olovo i barijum). U precipitacionim posudama se vrši tretman taloženja teških metala olova i barijuma (sa rastvorom NaOH) do određene pH sredine, a zatim sa rastvorom natrijum karbonata do potrebne pH vrijednosti koja pogoduje taloženju rastvorljivih teških metala u vodi.

Talog se iz precipitacionih posuda pumpama prebacuje u dehidratizatore za uvrećavanje mulja uz pomoć polielektrolita koji pospješuju proces odvajanja tečne i čvrste faze. Nakon precipitacije voda se skuplja u spremnik odakle ide na proces vakuum uparavanja a nakon toga na proces kristalizacije gdje se dolazi do otklanjanja ostatka barijumakoji je rastvorljiv u vodi.

Destilat se nakon završenog procesa uparavanja i kristalizacije sakuplja u posude za destilat, a koncentrat u posudu za koncentrat. Destilat ide na proces finalnog poliranja vode jonskim izmjenjivačima za uklanjanje nitrata i olova. Koncentrat iz posuda za koncentrat se dalje pumpama šalje u dehidratizatore mulja gdje uz pomoć polielektrolita dolazi do taloženja (uvrećavanja) mulja. Procjedna voda ide u bazene, a mulj se privremeno zbrinjava i odlaže pod nadstrešnicu do konačnog zbrinjavanja. Prečišćena voda se ispušta u Podhranjenski potok.

Parcijalni probni rad na dijelu opreme koja je zajednička za obaranje vrijednosti olova, nitrata i barijuma je ranije izvršen za obaranje vrijednosti olova i nitrata. Oprema za finalno obaranje barijuma AQUADEST vakum isparivač i vakum kristalizer kasnije je isporučena o čemu je podnosilac obavijestio te je probni rad u toku.

Po izjavi podnosioca zahtjeva vrijeme potrebno za obavljanje probnog rada je mjesec dana obzirom da je veliki dio proba već izvršen.

Za predlog rješenja tretmana tehnoloških otpadnih voda u objektu „606-A“ korišteni su i podaci analiza otpadne vode i izvještaji o provedenim laboratorijskim probama, te izvještaji o provedenim probama na pilot postrojenju „UNIS-GINEX“ d.d. Goražde. Imajući u vidu navedeno, prijedlog ispusta effluenta u Podhranjenski potok dat u projektnoj dokumentaciji će se naknadno utvrditi nakon probnog rada postrojenja i utvrđenih vrijednosti parametara u effluentu.

Na osnovu pregleda dokumentacije, uvida u stanje proizvodnih objekata i ukupnog sagledavanja problematike kvaliteta otpadnih voda u proizvodnim pogonima „UNIS GINEX“ d.d. Goražde, a u skladu sa odredbama člana 26. Uredbe o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije, definisan je krajni rok u kome mora realizirati radove na sistemu za prikupljanje, tretman i ispuštanje tehnoloških otpadnih voda u prirodni recipijent ili sistem javne kanalizacije, a u skladu sa priloženim dinamičkim planom.

Na osnovu dostavljene dokumentacije i uviđaja izvršenog na predmetnoj lokaciji, a u svrhu smanjenja negativnih uticaja predmetnog objekta na stanje voda i vodni režim, podnosiocu zahtjeva su ovom vodnom dozvolom u tački 3. dispozitiva Rješenja propisani uslovi u skladu sa odredbama članova 53. i 116. Zakona o vodama, člana 12. i 13. Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata i odredbama, člana 3. tačka cc) i članova 15 19. 20. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije.

Na osnovu provedenog postupka konstatuje se da je podnosilac zahtjeva, „UNIS GINEX“ d.d. Goražde, ispunio minimum uslova za izdavanje vodne dozvole te je riješeno kao u dispozitivu ovog rješenja.

Podnosilac zahtjeva je na ime izdavanja ovog vodnog akta izvršio uplatu pristojbe iz tar. broj 43. Zakona o federalnim upravnim pristojbama i Tarife federalnih upravnih pristojbi („Službene novine Federacije BiH“, broj 6/98, 8/00, 45/10 i 43/13).

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se uložiti žalba Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Žalba se podnosi neposredno pismeno ili preporučeno putem pošte ovom organu i taksira se sa 15 KM takse, prema tarifnom broju 3. Tarife federalnih administrativnih taksi.

Obradivač akta:

Ahmedić Behija dipl.inž.tehn.

Po ovlaštenju
Rukovodilac sektora za izdavanje vodnih akata

Haris Ališehović, dipl. inž. građ.

Dostaviti:

- „UNIS GINEX“ d.d. Goražde, Višegradska bb, Goražde
- AVP Sava, ISV – Vodna knjiga
- Sektor 50
- ⊖ Sektor 40, arhiva
- Oglasna tabla AVP-Sava sarajevo